

Από την κυκλοφοριακή συμφόρηση στη βιώσιμη κινητικότητα www.amob.ntua.gr

Γιώργος Γιαννής
Καθηγητής, ΕΜΠ

Επιστημονικοί Συνεργάτες:
Εύη Κολιού, Βιργινία Πετράκη, Στέλιος Πειθής

Τομέας Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Συνέδριο:
Κυκλοφοριακό Πρόβλημα – Υπάρχει Λύση
Σ.Ι.Δ.Ι.Χ.Ε.Π.Α. - Σύλλογος Ιδιοκτητών Ι.Χ.Ε. Αυτοκινήτων
Αθήνα, 25 Μαΐου 2025

Δομή Παρουσίασης

1. Παρατηρητήριο **Αστικής Κινητικότητας** Αθήνας του ΕΜΠ (4)
2. Στοιχεία **κινητικότητας** και οδικής ασφάλειας στην Αθήνα (4)
3. Τα **κύρια ζητήματα** κινητικότητας και **ασφάλειας** στην Αθήνα (2)
4. Στρατηγική δράσεων **βιώσιμης αστικής κινητικότητας** (5)

Παρατηρητήριο Αστικής Κινητικότητας Αθήνας ΕΜΠ

Ασφαλή, Πράσινη, Ευφυής
και Αποδοτική Κινητικότητα
για Όλους

www.amob.ntua.gr

Αποστολή και Όραμα

*Ασφαλής, Πράσινη, Ευφυής και Αποδοτική
Κινητικότητα για Όλους*

Στόχος του Παρατηρητηρίου Αστικής Κινητικότητας Αθήνας του ΕΜΠ (www.amob.ntua.gr) είναι:

- Η συλλογή, επεξεργασία και ελεύθερη διάθεση σε όλους, **στατιστικών και αναλύσεων** σχετικά με την αστική κινητικότητα στην Αθήνα
- Η **επιστημονική υποστήριξη της λήψης αποφάσεων** βασισμένων σε δεδομένα και αναλύσεις για τις Δημόσιες Αρχές, τη Βιομηχανία και όλη την κοινωνία
- Η συνεισφορά στην εφαρμογή μιας σύγχρονης και **βιώσιμης πολιτικής αστικής κινητικότητας** στην Αθήνα

Από την κυκλοφοριακή συμφόρηση στη βιώσιμη κινητικότητα

MOBILITY PILLARS

Mobility

Public Transport

Traffic

Parking

Road Safety

Environment

Infrastructure

Socio-Economics

Πυλώνες Παρατηρητήριου Αστικής Κινητικότητας Αθήνας ΕΜΠ

Κινητικότητα

Μέσα Μαζικής
Μεταφοράς

Κυκλοφορία

Στάθμευση

Οδική Ασφάλεια

Περιβάλλον

Υποδομές

Κοινωνία
Οικονομία

Πολύ-επίπεδο Λειτουργικό Πλαίσιο ΑΜΟΒ

Συγκέντρωση Δεδομένων Κινητικότητας

- Δεδομένα από στατιστικές υπηρεσίες, ιδιωτικές εταιρείες και δημόσιους φορείς
- Εξόρυξη δεδομένων ευρείας κλίμακας με χρήση ειδικών διεπαφών (API)

Επιστημονική Ανάλυση

- Επεξεργασία Δεδομένων
 - Προηγμένες μεθοδολογίες καθαρισμού δεδομένων
 - Υπολογισμός μεγεθών και δεικτών
- Εφαρμογή Μοντέλων
 - Περιγραφικά στατιστικά
 - Εφαρμογή στατιστικών μοντέλων
 - Αλγόριθμοι Μηχανικής Μάθησης
- Δημιουργία Δυναμικών Πινάκων (Interactive Dashboards)

Βασικές Πηγές Δεδομένων

Ελληνική Στατιστική Αρχή

ΕΜΠ - Μετρήσεις Πεδίου

ΟΑΣΑ

Google Maps API

Περιφέρεια Αττικής

OpenStreetMaps

Δήμος Αθηναίων

Strava

STRAVA

Σύνδεσμος Εισαγ. Αντιπρ.
Αυτοκινήτων

Πάροχοι (Oseven, Citizen, Uber, ...)

Από την κυκλοφοριακή συμφόρηση στη βιώσιμη κινητικότητα

Αναλύσεις Κινητικότητας και Οδικής Ασφάλειας στην Αθήνα

Μέση Ταχύτητα Κυκλοφορίας

Μεταξύ των ετών
2022 - 2025 η μέση
ταχύτητα κίνησης στην
Αθήνα μειώθηκε:

- ▼ **13 %** Κύριες Οδούς
- ▼ **8 %** Δευτερεύουσες οδούς
- ▼ **6 %** Κηφισός

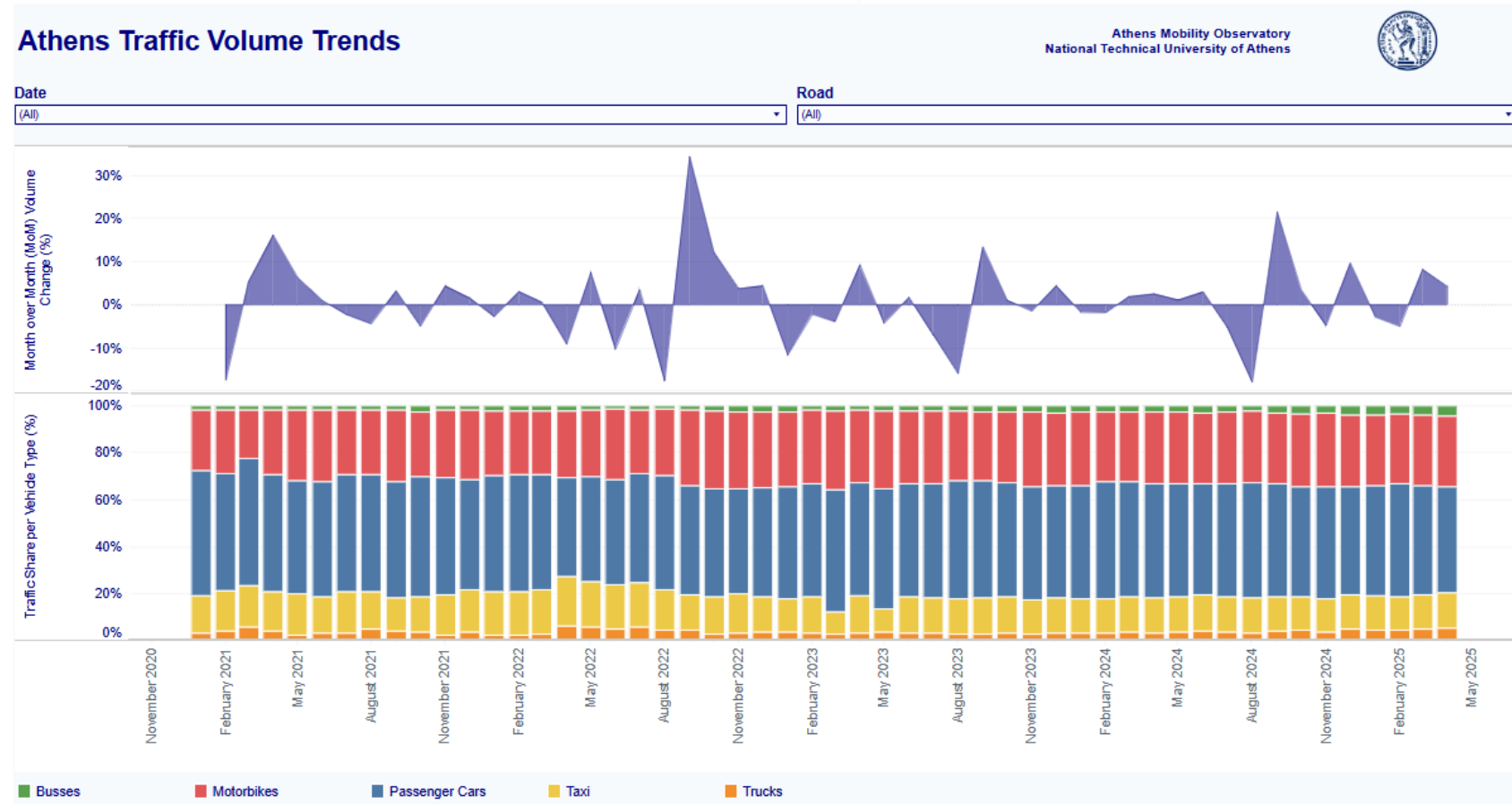
Μέση Κυκλοφορία

Μεταξύ των ετών
2022 - 2024

η μέση ωριαία κυκλοφορία
στην Αθήνα αυξήθηκε:

▲ 7 % Κύριες
Οδούς

▲ 3 % Δευτερεύουσες
οδούς

Παραβατικότητα στις Λεωφορειολωρίδες

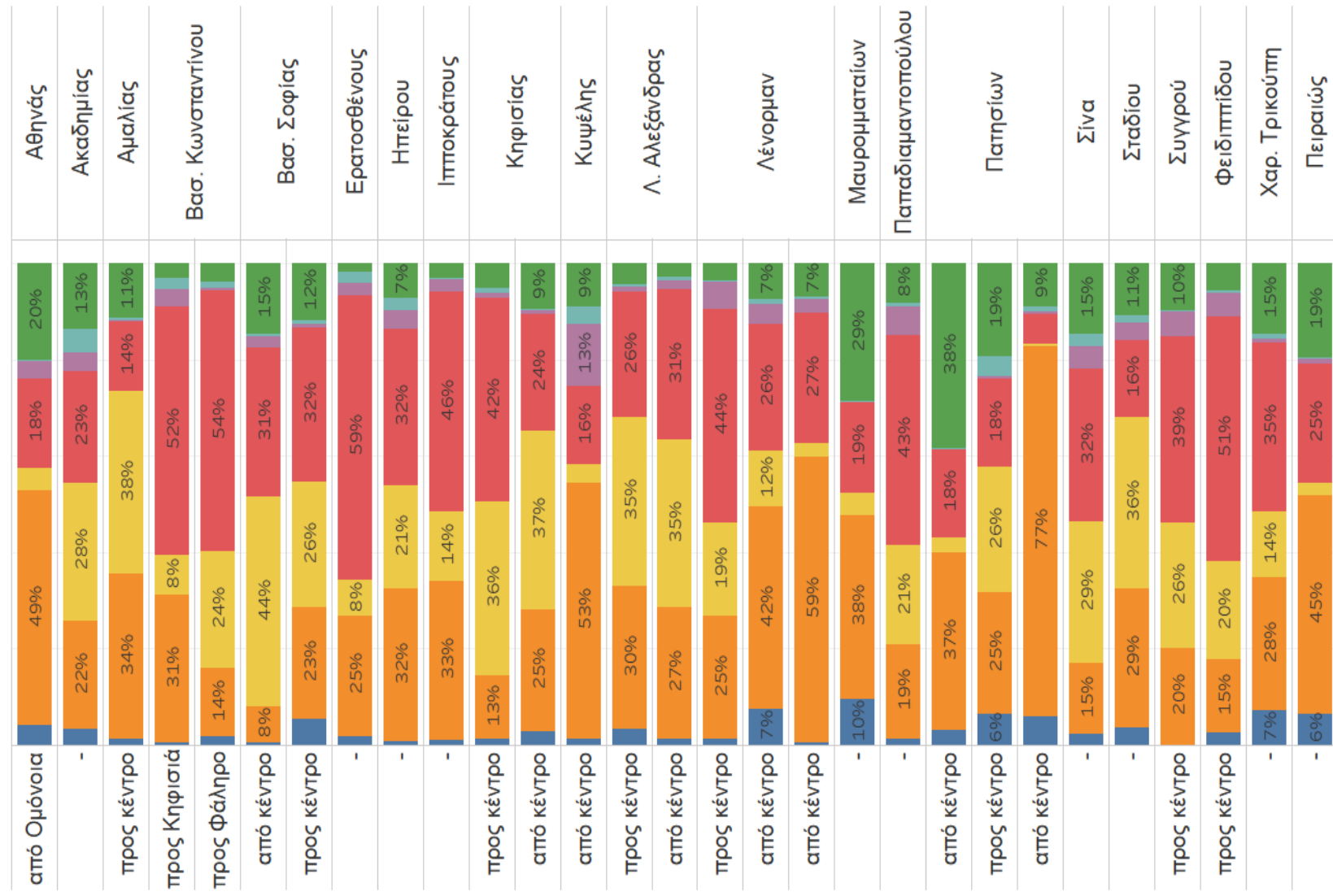
Μόνο 5-15% της

κυκλοφορίας στις λεωφορειολωρίδες αντιστοιχεί σε λεωφορεία λόγω της παράνομης κυκλοφορίας και στάθμευσης ΙΧ, ταξί και μοτοσυκλετών

Όταν επιτηρούνται οι λεωφορειολωρίδες η μέση ταχύτητα των λεωφορείων αυξάνεται

Έως 50%
Και έως 1.5x περισσότερες διαδρομές

Λεωφορεία ΟΑΣΑ Φορτηγά Ταξί Ποδήλατα / πατίνια
Άλλα λεωφορεία ΙΧ Μοτοσυκλέτες

Από την κυκλοφοριακή συμφόρηση στη βιώσιμη κινητικότητα

Νεκροί σε Οδικά Ατυχήματα στην Αθήνα

70%

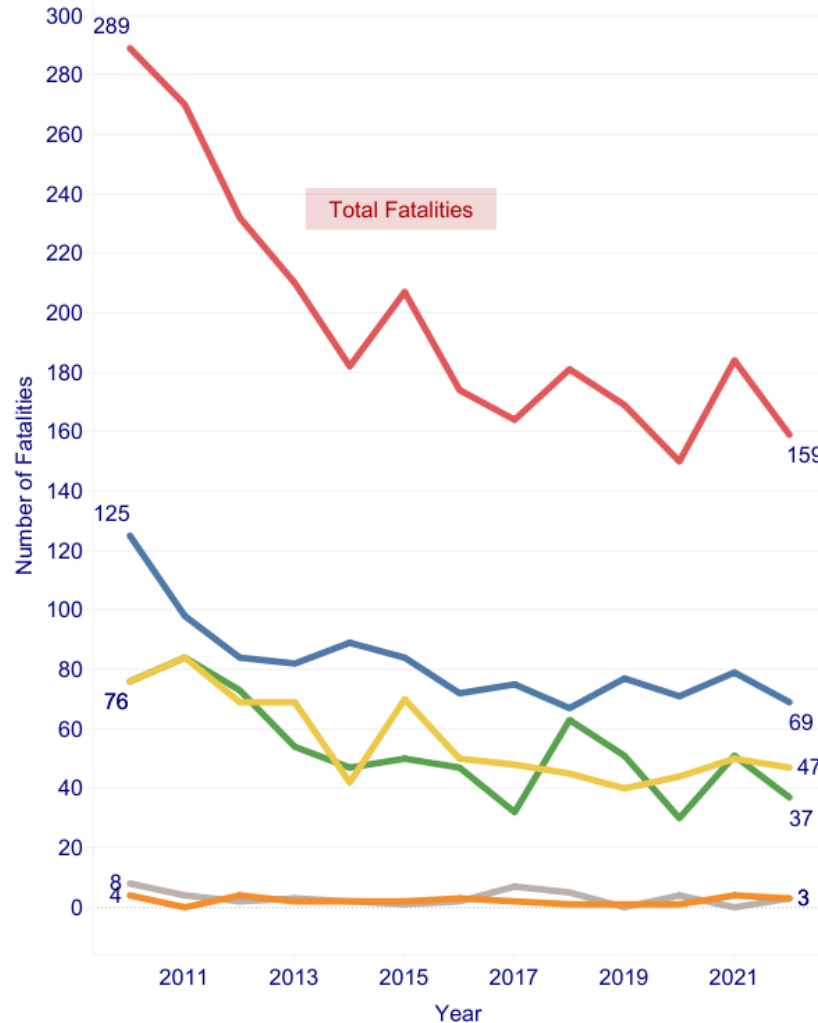
των νεκρών σε οδικά ατυχήματα αντιστοιχούν σε ευάλωτους χρήστες της οδού

Ο αριθμός των νεκρών μοτοσικλετιστών **μειώθηκε** λιγότερο συγκριτικά με τις λοιπές κατηγορίες την τελευταία 10ετία

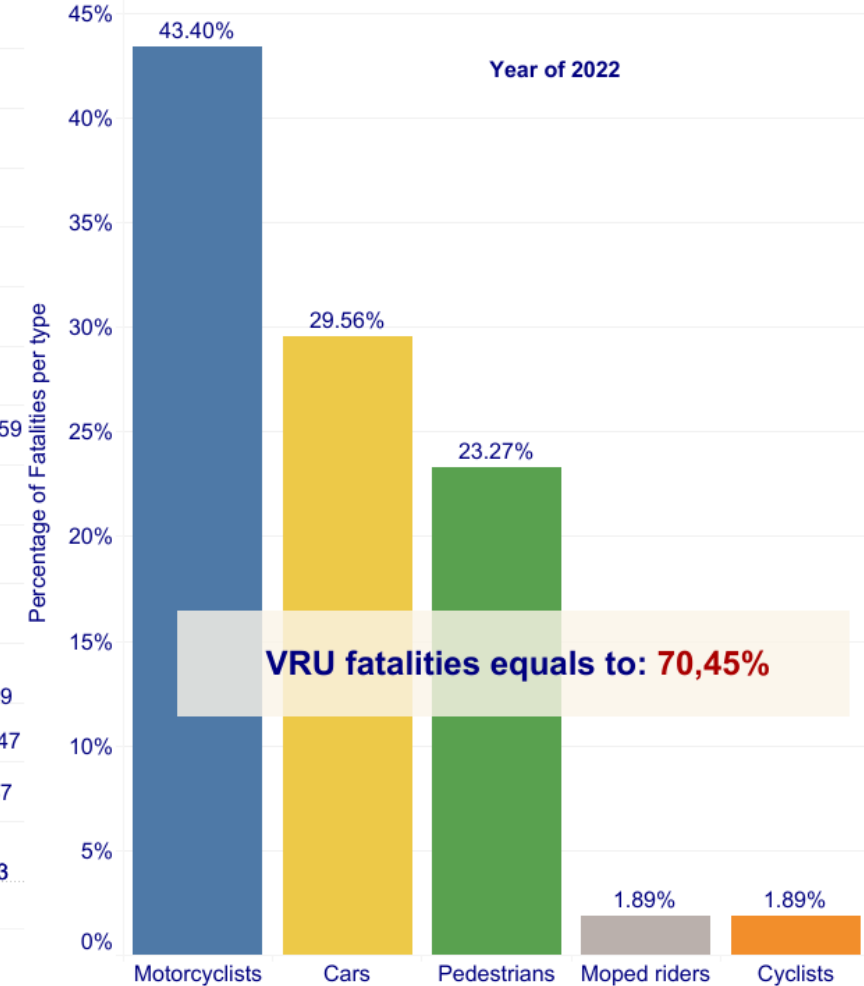
25%

αύξηση των ηλικιωμένων νεκρών σε οδικά ατυχήματα την τελευταία 10ετία

Road Fatalities in Athens

Athens Mobility Observatory
National Technical University of Athens

Τα Κύρια Ζητήματα Κινητικότητας και Οδικής Ασφάλειας

Κινητικότητα

- Σε ένα περιβάλλον όπου **η ζήτηση μετακινήσεων συνεχώς αυξάνεται**, επικεντρώνουμε λανθασμένα στη μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης των ΙΧ αυτοκινήτων και όχι στην εξυπηρέτηση των μετακινουμένων.
- Η ανεξέλεγκτη **στάθμευση** αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών οδηγεί σε συνεχώς χειρότερη εξυπηρέτηση.
- Η εξυπηρέτηση από τα **λεωφορεία** δεν είναι αποτελεσματική και το δίκτυο των 3 γραμμών **μετρό** καλύπτει μόνο ορισμένες περιοχές της Αθήνας.
- Η έλλειψη ενός ολοκληρωμένου συστήματος **οδικών αξόνων περιφερειακής κυκλοφορίας** έχει ως αποτέλεσμα τη διαμπερή κυκλοφορία μέσα στις κεντρικές περιοχές όλων των Δήμων.

Οδική Ασφάλεια

- Τα μείζονα προβλήματα οδικής ασφάλειας στην Αθήνα είναι τα ατυχήματα με **μοτοσικλές** και οι **ακατάλληλες ταχύτητες**
- Χαμηλά ποσοστά **χρήσης κράνους**
 - 81% από οδηγούς (μέση τιμή ΕΕ: 97%)
 - 61% από επιβάτες (μέση τιμή ΕΕ: 95%)
- Χαμηλά ποσοστά **χρήσης ζώνης ασφαλείας**
 - 83% από οδηγούς ΙΧ (μέση τιμή ΕΕ: 92%)
 - 55% από επιβάτες ΙΧ (μέση τιμή ΕΕ: 75%)
- Ακατάλληλα **υψηλές ταχύτητες**
41% των συναverageολικών θανατηφόρων τροχαίων αφορούν ένα όχημα (μέση τιμή ΕΕ: 31%), κυρίως λόγω ακατάλληλων υψηλών ταχυτήτων
- Ο αριθμός των **νεκρών ηλικιωμένων** αυξήθηκε κατά 25% την τελευταία δεκαετία

Στρατηγική Δράσεων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

Πολυεπίπεδες Δράσεις

Στην Αθήνα, η **πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων** ανάμεσα στα Υπουργεία, στην Περιφέρεια και στους Δήμους (και τους Φορείς τους) και η ανεπαρκής οργάνωση, στελέχωσή και χρηματοδότησή τους, έχει οδηγήσει σε ένα φαύλο κύκλο αδράνειας και συνεχούς υποβάθμισης της ποιότητας εξυπηρέτησης των μετακινήσεων και του περιβάλλοντος.

Το **πλαίσιο δράσεων** αφορά:

- Στρατηγικές δράσεις
- Δράσεις τακτικής
- Λειτουργικές δράσεις

Στρατηγικές Δράσεις

- Καθορισμός ξεκάθαρων **στόχων και στρατηγικής** εναρμονισμένων με τις ευρωπαϊκές πολιτικές: Ασφαλής, Πράσινη, Ευφυής και Αποδοτική Κινητικότητα – Όραμα Μηδέν Νεκροί
- Λειτουργία **κεντρικού φορέα** για την κινητικότητα στην Αθήνα (και την οδική ασφάλεια στην Ελλάδα)
- Χρηματοδότηση, **οργάνωση και λογοδοσία**
- Τεκμηρίωση δράσεων και **αξιολόγηση επεμβάσεων**

Δράσεις Τακτικής

- Διαχείριση Δημόσιου χώρου με πολύ περισσότερο χώρο στους πεζούς και στους ποδηλάτες
- Πολιτική οργάνωσης και τιμολόγησης κυκλοφορίας και στάθμευσης
- Διαχείριση ταχυτήτων
- Προτεραιότητα στα ΜΜΜ (χρόνος μετακίνησης) και στους ενεργούς τρόπους μετακίνησης
- Προτεραιότητα στην ανάπτυξη πλήρους δικτύου μετρό 8 γραμμών και 200 σταθμών
- Ολοκλήρωσή των περιφερειακών οδικών αξόνων ταχείας κυκλοφορίας
- Αξιοποίηση τεχνολογίας και δεδομένων μεγάλης κλίμακας
- Αξιοποίηση των Συγκοινωνιολόγων και της Επιστήμης

Λειτουργικές Δράσεις

- Σωστή λειτουργία πολλών λεωφορειολωρίδων **συστηματικά επιτηρούμενων με κάμερες** (και επί των λεωφορείων)
- Περισσότερα λεωφορεία και **φιλικά προς το περιβάλλον**
- Δραστική μείωση χώρων στάθμευσης επί της οδού και **απόδοση του χώρου στους πεζούς**
- Αύξηση χώρων **στάθμευσης εκτός οδού**
- Ανάπτυξη πλήρους δικτύου **ποδηλατοδρόμων** (>100 km)
- Όριο ταχύτητας **30 χλμ/ώρα** (εκτός βασικών αξόνων)
- Συστηματική **αστυνόμευση** με πολλές κάμερες με έμφαση σε ακατάλληλη ταχύτητα & μη χρήση κράνους
- Υποστήριξη γρήγορων και άνετων **διατροπικών μετακινήσεων** και με την αξιοποίηση των ψηφιακών εφαρμογών

Επιλογές Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

- Ταχύτητα ή ασφάλεια;
- Ατομικές ή μαζικές μετακινήσεις;
- Οχήματα ή πεζοί;
- Αυτοκίνητα ή λεωφορεία ή μοτοσυκλέτες ή ποδήλατα ή πεζοί;
- Κάτοικοι ή επισκέπτες ή εργαζόμενοι;
- Στάθμευση επί ή εκτός της οδού;
- Τιμολόγηση συμμόρφωσης;
- Μεταφορά αγαθών ή μετακινήσεις προσώπων;

Από την κυκλοφοριακή συμφόρηση στη βιώσιμη κινητικότητα www.amob.ntua.gr

Γιώργος Γιαννής
Καθηγητής, ΕΜΠ

Επιστημονικοί Συνεργάτες:
Εύη Κολιού, Βιργινία Πετράκη, Στέλιος Πειθής

Τομέας Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Συνέδριο:
Κυκλοφοριακό Πρόβλημα – Υπάρχει Λύση
Σ.Ι.Δ.Ι.Χ.Ε.Π.Α. - Σύλλογος Ιδιοκτητών Ι.Χ.Ε. Αυτοκινήτων
Αθήνα, 25 Μαΐου 2025

